

Prof. dr hab. Benedykt Matusik

Kraków, 06.06.2021.

Dziedzina - sztuki muzyczne

Dyscyplina - instrumentalistyka

Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego

W Krakowie

Recenzja

w przewodzie doktorskim mgra Jakuba Waszczeniuka

**w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie
instrumentalistyka**

Zleceniodawca recenzji

Przewodniczący Rady Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie prof. dr hab. Paweł Łukaszewski, pismem z dnia 17.03.2021 r. poinformował mnie, że decyzją Rady Dyscypliny Artystycznej UMFC została powierzona mojej osobie funkcja recenzenta w przewodzie doktorskim mgra Jakuba Waszczeniuka.

W tym samym piśmie zostałem poinformowany iż przewód doktorski jest prowadzony na podstawie *ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* (t.j. Dz. U. z 2017 roku poz. 1789.), *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 roku* (Dz. U. z 2018 roku poz. 261) w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich, postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora oraz art. 179 ust 1 i 3 *ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 30 sierpnia 2018 r. poz. 1669).

Wniosek mgra Jakuba Waszczeniuka o wszczęcie przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych został złożony 03.04.2018 r. na ręce Dziekana Wydziału Instrumentalnego UMFC w Warszawie prof. dr hab. Tomasza Strahla.

Dokumentacja została przyjęta i zarejestrowana przez Specjalistę ds. awansów akademickich mgr Martynę Cinak-Modzelewską w dniu 24.10.2018

Otrzymałem:

- Pismo Przewodniczącego Rady Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie prof. dr hab. Pawła Łukaszewskiego z dnia 17.03.2021 r.

- pracę doktorską pod tytułem *Wpływ dokonań artystycznych Timofieja Dokszycera na rozwój techniki trąbkowej w XX wieku* wraz z płytą CD z zapisem dzieła artystycznego

- dokumentację zawierającą: wniosek kandydata o wszczęcie przewodu doktorskiego, kwestionariusz osobowy, życiorys artystyczny, koncepcję pracy doktorskiej, opis dorobku artystycznego doktoranta oraz kserokopie programów koncertów i innych dokonań artystycznych.

Podstawowe dane o Kandydacie

W 2002 roku ukończył Państwową Szkołę Muzyczną II st. w Gorzowie Wielkopolskim. Studia w Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu ukończył z wynikiem celującym uzyskując tytuł magistra sztuki 23.06.2007 r. Studiował w klasie trąbki prof. Igora Cecocho. W roku 2005 Doktorant został laureatem III nagrody Konkursu Trębaczy w ramach IV Ogólnopolskiego Festiwalu Trębaczy w Kaliszu.

Będąc na trzecim roku studiów wygrał konkurs na stanowisko pierwszego trębacza Orkiestry *Sinfonia Varsovia* i pracuje na tym stanowisku do dnia dzisiejszego.

Od 2010 roku jest nauczycielem w Prywatnej Szkole Muzycznej I i II st. w Wołominie a od października 2016 roku wykładowcą Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie.

Jest współzałożycielem kwintetu instrumentów dętych blaszanych *Polish Brass Quintet* oraz *Sinfonia Varsovia Brass*. Z zespołami tymi wielokrotnie koncertował w Polsce, a także za granicą. Oprócz tego doktorant prowadził bogatą działalność solistyczną występując z orkiestrami takimi jak: Orkiestra Filharmonii Gorzowskiej, Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Łódzkiej, Orkiestra Filharmonii Poznańskiej, Orkiestra Sinfonia Varsovia, Big Band UMFC.

Dokumentacja dokonań artystycznych przedstawiona przez doktoranta jest bardzo bogata i godna uznania. Pan Jakub Waszczeniuk ma na swym koncie 17 koncertów solowych, w tym 7 z towarzyszeniem orkiestr.

Praca w orkiestrze symfonicznej to obszar działalności artystycznej, w którym doktorant działa najaktywniej. Jako trębacz-solista zagrał ponad czterysta koncertów symfonicznych wykonując arcydzieła światowej literatury symfonicznej takie jak m.in.: II i III symf. G. Mahlera, VII symf. A. Brucknera, VII i IX symf. A. Dvoraka, Oratorium *Mesjasz* G. F. Haendla, Suita *Ognisty Ptak* i *Święto Wiosny* I. Strawińskiego, III i VII symf. K. Pendereckiego.

Współpracując z licznymi orkiestrami symfonicznymi i formacjami kameralnymi jako pierwszy trębacz brał udział w nagraniu 37 płyt CD. Najbardziej cennym nagraniem płytowym w dorobku doktoranta jest nagranie *Concerto In C Minor For Piano, Trumpet And String Orchestra* Dymitra Szostakowicza w towarzystwie Marthy Argerich i Orkiestry *Sinfonia Varsovia*

pod dyr. Aleksandra Rabinowicza-Barakovskiego. Płyta została wydana w czerwcu 2017, przez Fryderyk Chopin Institute, nr katalogowy: NIFCCD 053.

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska mgra Jakuba Waszczeniuka pod tytułem *Wpływ dokonań artystycznych Timofieja Dokszycera na rozwój techniki trąbkowej w XX wieku* przygotowana pod kierunkiem promotora prof. Igora Cecocho, składa się z dwóch elementów tworzących nierozzerwalną i logiczną całość: dzieła artystycznego w postaci nagrania płytowego oraz jego opisu. Album zawiera następujące kompozycje:

1. Dymitrij Szostakowicz - Koncert c-moll na fortepian, trąbkę i orkiestrę smyczkową op.35 - transkrypcja Timofieja Dokszycera na trąbkę i fortepian
2. George Gershwin - *Błękitna Rapsodia* - transkrypcja Timofieja Dokszycera na trąbkę i fortepian
3. Rodion Szchedrin – *W stylu Albeniza* - Transkrypcja Timofieja Dokszycera na trąbkę i fortepian
4. Timofiej Dokszycer - *Kaprys nr 1* na trąbkę solo
5. Timofiej Dokszycer - *Elegia* na trąbkę solo

Doktorant dokonał nagrania wraz z pianistką Marią Miszczak. Realizatorami nagrania byli Wojciech Marzec (1-3) oraz Krzysztof Ptak (4-5). Czas trwania nagrania to 41 min. i 6 sek.

Zarejestrowane na nośniku elektronicznym dzieło artystyczne jest nagrane w sposób staranny i profesjonalny. Przedstawione kompozycje są trafnie dobrane, zgodnie z założeniami badawczymi doktoranta. Utrwalone nagranie pozwala

ocenić Doktoranta jako znakomitego artystę, o wybitnych umiejętnościach instrumentalnych i wielkiej wyobraźni. W nagraniu wyeksponowane zostało znakomite opanowanie technicznej strony gry Doktoranta oraz jego niezwykle wyczulenie na ukształtowanie barwy i kolorystyki dźwięku w pełnej skali instrumentu i w całej rozciągłości dynamicznej. Najbardziej wartościowym artystycznie w mojej ocenie jest pierwszy zarejestrowany utwór, czyli Koncert c-moll. D. Szostakowicza. Interpretacja Jakub Waszczeniuka charakteryzuje się ciągłymi zmianami wyrazowymi a groteskowo-ironiczne fragmenty przeplatają się z odcinkami prawdziwie lirycznymi i dramatycznymi. Godna podkreślenia jest wirtuozeria szczególnie we fragmentach mających cechy groteski, czy też parodii. Kolejną nagraną kompozycją jest aranżacja *Błękitnej Rapsodii* G. Gershwina. W nagraniu tej balansującej między formą klasyczną a jazzową rapsodii, doktorant znakomicie wykorzystał okazję na pokazanie swojego warsztatu, kunsztu wykonawczego oraz umiejętności poruszania się w różnych stylistykach muzycznych. Trzecią pozycją nagrania jest trwająca niecałe 4 minuty miniatura R. Szczerdina – *W stylu Albeniza*. Cechuje się klarowną formą ABA, zwartą motywiką oraz wykorzystywaniem dźwięków w konkretnych konfiguracjach interwałowych. Jakub Waszczeniuk doskonale opanowując instrument, pokazał w tak krótkim i zwartym utworze wiele odcieni barwowych tego instrumentu, znakomicie oddając charakter hiszpańskiego folkloru. Dwie ostatnie pozycje na płycie to kompozycje na trąbkę solo: *Kaprys nr 1* oraz *Elegia*. Są to miniatury, które w małym przedziale czasowym zawierają dużo zagadnień technicznych jak np. odpowiednie operowanie ciśnieniem powietrza w łączeniu rejestrów oraz zastosowanie dźwięków z oktawy dwukreślnej i małej na przestrzeni jednego poziomu dynamicznego. Zagadnienia te doktorant realizuje w sposób perfekcyjny, urzekając przy tym przepięknym frazowaniem.

W mojej ocenie zaprezentowane dzieło artystyczne – nagrana płyta CD – jest bardzo wysokiej jakości, zarówno pod względem wykonawczym jak i interpretacyjnym oddającym w pełni formę, charakter oraz klimat wybranych kompozycji.

Część opisowa pracy doktorskiej mgr Jakuba Waszczeniuka składa się ze wstępu, trzech rozdziałów, podsumowania, bibliografii z wyszczególnianiem pozycji wydanych drukiem oraz źródeł internetowych. Ostatnie strony opisu zajmuje spis ważniejszych nagrań płytowych Timofieja Dokszycera. Koncepcja pracy została całkowicie podporządkowana tematowi a tok przemyśleń i układ pracy są czytelne i prawidłowe. W pierwszym rozdziale, zatytułowanym *Analiza dokonań artystycznych Timofieja Dokszycera* autor przedstawia sylwetkę rosyjskiego artysty jako wybitnego solisty, pedagoga, dyrygenta oraz kompozytora i aranżera. W kolejnym rozdziale zatytułowanym *Znaczenie twórczości Timofieja Dokszycera w kontekście literatury trąbkowej*, doktorant analizuje najważniejsze publikacje T. Dokszycera obejmujące metodykę, kompozycje oraz aranżacje i transkrypcje na trąbkę. W podsumowaniu tego rozdziału autor pisze o dużym znaczeniu twórczości T. Dokszycera w kontekście rozwoju literatury trąbkowej XX i XXI wieku na świecie, szczególnie w aspektach: brzmienia, artykulacji, liryczności oraz wirtuozowskiej ekspresji. Ostatni rozdział pt. *Charakterystyka wybranych utworów* opisuje walory estetyczne i techniczne wszystkich nagranych na płycie CD kompozycji, w kontekście ich budowy formalnej.

Część opisowa pracy doktorskiej mgra Jakuba Waszczeniuka jest rzetelnym rozwinięciem zagadnienia, wzbogaca wiedzę w opisywanym temacie i w sposób wyczerpujący wypełnia zadania jakie stawiane są opisowi dzieła artystycznego. Napisana jest poprawnym językiem i nosi cechy profesjonalnego, naukowego opracowania.

KONKLUZJA

Praca doktorska mgra Jakuba Waszczeniuka stanowi cenny wkład w dyscyplinę artystyczną Instrumentalistyka. Dzieło artystyczne - nagrana płyta CD oraz jej opis pozwalają przedstawić przedmiot pracy doktorskiej dogłębnie i czytelnie. Praca stanowi swego rodzaju kompendium wiedzy dla trębaczy pragnących poznać sylwetkę Timofieja Dokszycera w kontekście artystycznym, wykonawczym, pedagogicznym oraz kompozytorskim. Zakres i forma podanych informacji jest dla reprezentowanej dziedziny sztuk muzycznych niezwykle wartościowa i stanowi istotny wkład do kultury muzycznej Polski.

Stwierdzam z ogromną satysfakcją, iż pan mgr Jakub Waszczeniuk wykazał się głęboką wiedzą praktyczną i teoretyczną a także umiejętnościami analitycznymi niezbędnymi do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej. Doktorant w pełni rozwiązał założone zagadnienie artystyczne i tym samym spełnił wymagania art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku.

Pracę doktorską pana mgra Jakuba Waszczeniuka przyjmuję.

prof. dr hab. Benedykt Matusik

